

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. Š.,** zast. Mgr. Jiřím Crhou, advokátem, se sídlem Kopečná 940/14, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,** se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2015, č. j. MPSV-2015/2256188-921, sp. zn. SZ/2336/2015/9S-JMK, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 9. 2017, č. j. 41 A 47/2016 – 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jiřímu Crhovi, advokátovi, se sídlem Kopečná 940/14, Brno, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 1.573 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce v rámci řízení ve věci žádosti o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci z důvodu uhrazení jednorázového výdaje, vedeném u Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně (dále jen „správní orgán I. stupně“) pod sp. zn. UP/188403/2015/HN, požádal dne 7. 10. 2015 o prodloužení lhůty k vyjádření k podkladům rozhodnutí. Správní orgán I. stupně usnesením ze dne 14. 10. 2015, č. j. 15915/2015/KUR, této žádosti nevyhověl. Proti

tomuto usnesení podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně. Žalobce označil napadené rozhodnutí za nezákonné, neboť mu bylo upřeno právo seznámit se s obsahem spisu před vydáním rozhodnutí a umožnit navrhovat doplnění či další důkazy. Žádosti o prodloužení lhůty nebylo vyhověno i přesto, že byla podložena lékařským potvrzením, z něhož vyplývá, že žalobce není schopen jednat v úředních věcech. Tento důvod správní orgán I. stupně neuznal, neboť se žalobce opakovaně na příslušné pracoviště dostavoval.

[3] Krajský soud shledal, že žaloba směřuje proti rozhodnutí, kterým se toliko upravuje vedení řízení, a které je z tohoto důvodu vyloučeno ze soudního přezkumu podle § 70 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."). Takto podaná žaloba je tedy ve smyslu § 68 písm. e) s. ř. s. nepřípustná, a krajský soud ji proto podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.

II. Kasační stížnost žalobce

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel") napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Stěžovatel namítá, že mu byla správním orgánem I. stupně upřena možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a tyto doplnit. Stěžovatel ve své žádosti výslovně písemně požádal správní orgán I. stupně o prodloužení lhůty, neboť měl aktuální zdravotní indispozici, která mu neumožňovala využít jeho zákonného práva, dále se řádně omluvil a doložil lékařskou zprávu MUDr. L. P. ze dne 1. 10. 2015, potvrzující, že jeho zdravotním stav neumožňuje úřední jednání a podobnou činnost. Opětovně zdůrazňuje, že nebylo v pravomoci Úřadu práce přezkoumávat či hodnotit zdravotní stav stěžovatele, ani odborné stanovisko lékaře. Pětidenní lhůta k vyjádření k podkladům rozhodnutí není lhůtou dlouhou a její prodloužení nelze jistě hodnotit jako nepřiměřené.

[5] S argumentací krajského soudu stěžovatel nesouhlasí a poukazuje na to, že v jiné věci u Krajského soudu v Brně bylo jeho žalobě stejného typu vyhověno. Doplnění podkladů rozhodnutí lze podle stěžovatele považovat za klíčový úkon, který má pro účastníka řízení vážné následky. Je třeba vždy klást důraz na to, aby nedošlo k nepřiměřené tvrdosti v neprospěch stěžovatele, v tomto případě při doplnění důležitých skutečností při uplatňování nároku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal

důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] V případech, kdy je kasační stížností napadeno usnesení správního soudu o odmítnutí žaloby, přichází pro stěžovatele z povahy věci v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 7 Azs 13/2004 - 54, nebo ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65). Rozsah přezkumu rozhodnutí soudu je v tomto případě vymezen povahou a obsahem přezkoumávaného rozhodnutí. Jestliže správní soud žalobu stěžovatele odmítl a věc samu meritorně neposuzoval, může Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti zkoumat pouze to, zda byly splněny zákonem stanovené důvody pro odmítnutí žaloby.

[10] Pro posouzení věci je tedy rozhodující pouze otázka, zda je rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení lhůty pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí úkonem správního orgánu, kterým se upravuje vedení řízení před správním orgánem ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s.

[11] Krajský soud v napadeném usnesení uvedl, že ačkoliv s. ř. s. blíže nespecifikuje, co se rozumí pod pojmem „*úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení*“, soudní praxe se ustálila na výkladu, že se jedná o úkony, jimiž se správní orgán nedotkl hmotněprávní sféry účastníka. Podle krajského soudu je rozhodnutím, které může negativně zasáhnout do právní sféry stěžovatele, až rozhodnutí ve věci samé, tj. např. rozhodnutí o případném nepřiznání požadované dávky. V dané věci žaloba směřovala proti procesnímu rozhodnutí, kterým se upravuje vedení řízení a které je ze soudního přezkumu vyloučeno.

[12] Nejvyšší správní soud souhlasí s posouzením věci krajským soudem. V rozsudku ze dne 27. 4. 2017, č. j. 9 Ads 73/2017 - 26, Nejvyšší správní soud dospěl závěru, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení lhůty k doložení určitých podkladů, příp. o zamítnutí odvolání proti takovému rozhodnutí odvolacím správním orgánem, je rozhodnutím, jímž se upravuje vedení řízení. Přímé dopady takového úkonu se totiž projevují pouze v průběhu řízení, a nikoliv v hmotněprávní sféře účastníka řízení (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2006, čj. 1 As 4/2004 - 75). V posuzovaném případě nevyšlo najevo nic, co by zdejší soud vedlo k vyslovení odlišného závěru. Z těchto důvodů je namístě podřadit rozhodnutí žalovaného o odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení lhůty pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí pod kompetenční výluku podle § 70 písm. c) s. ř. s.

[13] V případě stěžovatele je přitom možné žalobou ve správním soudnictví napadnout rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o samotné žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc za splnění dalších podmínek vyplývajících ze soudního řádu správního, tj. rozhodnutí ve věci samé. V rámci této žaloby je pak možné namítat také nezákonnost spočívající v porušení procesních práv stěžovatele v řízení před správním orgánem, tj. včetně uplatnění námitek ohledně nedostatečné lhůty pro vyjádření se a doplnění podkladů

rozhodnutí, příp. k nedostatku důvodů pro zamítnutí žádosti o prodloužení takové lhůty (k tomu viz obdobné závěry NSS v rozsudku ze dne 27. 4. 2017, č. j. 9 Ads 73/2017 - 26). Tímto je naplněn požadavek soudního přezkumu rozhodnutí týkajícího se základního práva - zde práva podle čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého „[k]*aždý, kdo je v hmotné nouzi, má právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek*“. Soudní ochrana ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod proti konečnému výsledku správního řízení je tedy zajištěna.

[14] Pokud stěžovatel poukazuje na to, že v jiné věci u krajského soudu bylo jeho žalobě stejného typu vyhověno, Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozhodnutí, které jeden z krajských soudů vydal ve správním soudnictví, není pro jiné krajské soudy ani pro samotný krajský soud, který rozhodnutí vydal, závazné v tom smyslu, že by se soudy nemohly od právních názorů zde vyjádřených odchýlit. V soustavě českého soudnictví nepůsobí rozhodnutí obecných soudů jako precedens, tj. závazná norma pro obdobné případy (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 4. 2017, č. j. 9 Ads 73/2017 - 26). Stěžovatel v kasační stížnosti nadto ani neuvedl, o jaký konkrétní rozsudek krajského soudu se mělo jednat, a Nejvyšší správní soud se tedy k této otázce nemůže blíže vyjádřit.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[15] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[16] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

[17] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 41 A 47/2016 - 15, ustanoven zástupce Mgr. Jiří Crha, advokát, se sídlem Kopečná 940/14, Brno; jeho zastupování trvalo i v řízení o kasační stížnosti. V řízení o kasační stížnosti se přiznává ustanovenému zástupci odměna a náhrada hotových výdajů za jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za tento úkon mu náleží odměna ve výši 1.000 Kč (§ 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu) a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), tj. celkem 1.300 Kč. Jelikož zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem DPH, jeho odměna se zvyšuje o tuto daň. Celkem tedy ustanovenému zástupci Mgr. Jiřímu Crhovi bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku částka 1.573 Kč. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 13. prosince 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu